

Pluimveedierenarts Jos Heijmans:

Aandacht voor te hoge NCD-titers bij vleeskuikens

“Voor alle bedrijfspluimvee in Nederland geldt een vaccinatieplicht voor NCD. Daarnaast is het verplicht het effect van de vaccinatie te laten controleren door bepaling van de HAR-NCD-titer. De GD voert dit onderzoek centraal uit voor alle pluimveebedrijven in ons land. Op deze wijze vindt een **continue monitoring** plaats van de hele pluimveestapel wat betreft de verkregen HAR-NCD-titers, en daarmee van de bescherming tegen NCD. De resultaten van al deze inzendingen worden door de GD voortdurend geanalyseerd om zo een vinger aan de pols te houden. De GD kijkt zowel naar de gemiddelde als naar de individuele titers. De afweerstoffen ontstaan door contact met het NCD-(ent)virus. Een eenmalig contact zal leiden tot HAR-titers oplopend tot 4 of 5. Bij een vervolcontact zal de titer verder gaan stijgen, waardoor de bescherming beter wordt. Wanneer hoge titers worden aangetoond na een eenmalige enting kan er een tweede contact zijn geweest doordat de eerste enting technisch niet goed is uitgevoerd en het virus binnen het koppel is gaan spreiden (rollende entreacties), of er is een (ent)virus (of een duivenPMV-virus) **“binnen komen waaien”**. Het binnen komen waaien van een NCD-virus hoeft niet altijd tot ademhalingsproblemen te leiden maar kan er wel een verklaring voor zijn.

“Een NCD-virus kan komen binnenwaaien”

Uit de analyse van de titers bij vleeskuikens blijkt dat er steeds vaker inzendingen zijn waarbij er sprake is van **één of meerdere hoge titers** per inzending. Als voorbeeld zijn de NCD-titers bij vleeskuikens in het eerste kwartaal van 2006 en 2011 met elkaar vergeleken voor wat betreft het percentage inzendingen met minimaal één monster met een titer van 5, 6 of 7 (hoge titers). Het gaat daarbij alleen om koppels die aan de titereis voldeden. Het lijkt erop dat het percentage inzendingen met hoge titers in 2011 gestegen is vergeleken met 2006.

Bij een verdere opsplitsing van de inzendingen in 2011 blijkt dat 281 van de 927 inzendingen uit 2 postcodegebieden (A en B) afkomstig zijn. In deze postcodegebieden is het percentage inzendingen met hoge titers nog hoger; namelijk **68 tot zelfs 92 procent**.

Het hogere percentage hoge titers bij vleeskuikens kan wijzen op een minder goede uitvoering van de NCD-vaccinatie (waardoor de genoemde rollende entreactie ontstaat). Vandaar dat het van

	2006	2011	2011 PC A en B
Aantal inzendingen 1ste kwartaal	1379	927	281
% met tenminste 1 monster met HAR-titer 5 of hoger	58	76	92
% met tenminste 1 monster met HAR-titer 6 of hoger	38	53	82
% met tenminste 1 monster met HAR-titer 7	21	32	68

groot belang is dat de vaccinaties **correct en zorgvuldig** worden uitgevoerd. Een contact met veld- of vaccinvirus, anders dan het zelf ingebrachte vaccin, valt ook niet uit te sluiten. Ook dit is een extra reden om een goede basisbescherming te realiseren door een perfecte eerste vaccinatie.

Bij de routinematige bepaling van de HAR NCD-titer is de hoogste op de uitslag weergegeven titer een 7. In bijzondere gevallen kan de test worden uitgebreid (we noemen dat ‘doortitreren’) om eventueel aanwezige nog hogere titers te achterhalen. Dit doen we bijvoorbeeld bij een inzending van vleeskuikens waarbij meer dan 75% van de monsters een titer van 7 heeft. In zo’n geval wordt **contact opgenomen met de dierenarts** van het bedrijf met de vraag of zich bijzondere zaken hebben voorgedaan in het betreffende koppel. Voor een volgende koppel wordt geadviseerd materiaal in te sturen zodra zich problemen voordoen.”

De monitoringsfunctie die de GD-afdeling Pluimvee in opdracht van LNV en PPE vervult, bestaat uit drie onderdelen: 1) Secties (pathologie). 2) Veekijker: een instrument waarmee de GD via telefoon, bedrijfsbezoeken en overleggen vragen en informatie over gezondheidsproblemen bij pluimvee binnenkrijgt. 3) VMP: Veterinaire Monitoring Pluimvee. Via een internetapplicatie tussen dierenartspraktijken (VMP-deelnemers) en de GD worden data en ervaringen over gezondheidsproblemen, vaccinaties en behandelingen uitgewisseld.